QORTI ~IVILI, PRIM'AWLA

Im]allef

Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.

Seduta ta' nhar il-{img]a 9 ta’ Frar 2001

Numru

~itazzjoni 1133/1993

Vincent u Doris Spiteri

versus

Sebastian Vella

F’din il-kaw\a l-atturi qeg]din jitolbu li l-konvenut i]allas]ames mitt lira (Lm500) biex jag]mel tajjeb g]al]sara li hu g]amel dolo\ament meta da]al fid-dar tag]hom u kisser]wejji[hom.

I`-`itazzjoni tg]id illi fit-28 ta’ Lulju 1991 il-konvenut qabad u da]al fid-dar ta’ l-atturi f’}al Qormi u g]amel]sara kemm fl-istruttura kif ukoll fil-mobbli. Din il-]sara telg]et g]al]ames mitt lira (Lm500). G]alkemm l-atturi sej]ulu b’ittra uffi`jali tat-18 t’Awissu 1993 biex i]allas tal-]sara li g]amel, il-konvenut baqa’ ma]allasx. L-atturi g]alhekk fet]u din il-kaw\a u qeg]din jitolbu li l-qorti tikkundanna lill-konvenut i]allashom]ames mitt lira (Lm500) flimkien ma’ l-ispejje\, fosthom

dawk ta' l-ittra uffi`jali tat-18 t'Awissu 1983, u bl-img]ax minn dak in-nhar li l-ittra uffi`jali kienet notifikata lill-konvenut.

Il-konvenut ressaq dawn l-e``ezzjonijiet:

1. hu ma kien involut f'ebda in`ident ma' l-atturi fit-28 ta' Lulju 1993; din l-e``ezzjoni kienet ing]atat g]ax id-data ta' l-in`ident kienet murija ]a\in fuq i`-`itazzjoni qabel ma saret korrezzjoni b'dikriet tat-23 ta' Frar 1994[1]; issa li saret il-korrezzjoni, din l-e``ezzjoni ma hemmx g]alfejn inqisuha aktar;
2. hu ma g]amel ebda]sara volontarja fil-fond ta' l-atturi; u
3. l-ammont mitlub b]ala danni huwa wisq

Fit-2 ta' {unju 1995 il-konvenut kompla ressaq dawn l-e``ezzjonijiet:

4. i`-`itazzjoni ma saritx sew u ma tiswiex g]ax ma ntalbitx "dikjarazzjoni dwar responsabbiltà preordinatament g]ad-domanda dwar il-kundanna" — din l-e``ezzjoni kienet mi`]uda b'sentenza *in parte* mog]tija fit-30 ta' Novembru 1995[2]; u
5. it-talba ta' l-atturi waqtg]et bi preskrizzjoni ta]t l-art. 2153 tal-Kodi`i ~ivili.

Il-konvenut huwa r-ra[el tat-tifla ta' l-atturi. Il-]ajja mi\\ew[a bejn il-konvenut u martu ma kinitx sejra sew, u spiss kien ikollhom xi jg]idu. Fit-28 ta' Lulju 1991 mart il-konvenut telqet mid-dar u marret l-G]assa tal-Pulizija. Il-pulizija wassluha sa g]and il-[enituri tag]ha, l-atturi, i\da kif waslu sabu lill-konvenut wara l-bieb. Meta ra hekk, u billi wkoll kien hemm xi kliem ta' provokazzjoni mill-atturi, li xebbhuh ma' Saddam Hussein, il-konvenut tilef il-kalma g]al kollox, da]al fid-dar ta' l-atturi u nfexx ikisser dak li sab; lanqas il-pulizija ma setg]u j\ommuh.

1 *Fol.* 11.

2 *Foll.* 23 *et seqq.*

G]alkemm il-konvenut ji`]ad li g]amel il-]sara, dan kollu huwa korroborat mix-xiehda tal-pulizija.

Il-fatt li kien hemm kliem ta' provokazzjoni, g]alkemm seta' kien ta' relevanza fi pro`eduri kriminali, ma hux ta' [ustifikazzjoni g]all-konvenut biex jag]mel il-]sara. Il-konvenut, g]alhekk, g]andu jwie[eb g]all-]sara.

Il-konvenut, i\da, ressaq l-e``ezzjoni ta' preskrizzjoni ta]t l-art. 2153 tal-Kodi`i ~ivili:

> **2153. L**-azzjoni g]all-]las tal-]sarat mhux ikka[unati b'reat taqa' bi preskrizzjoni bl-eg]luq ta' sentejn.

Il-]sara saret fit-28 ta' Lulju 1991; l-ewwel interruzzjoni b'att [udizzjarju saret bl-ittra uffi`jali tat-18 t'Awissu 1993, aktar minn sentejn wara. Mela, jekk il-preskrizzjoni ta]t l-art. 2153 tg]odd g]all-ka\, l-azzjoni tassew tkun waqg]et bi preskrizzjoni.

Din il-preskrizzjoni tg]oddd g]al "]sarat mhux ikka[unati b'reat"; jekk ikunu ikka[unati b'reat din il-preskrizzjoni ma tg]oddx.

Li t]assar, tag]mel]sara jew tg]arraq]wejje[ ]addie]or huwa reat ta]t l-art. 325 tal-Kodi`i Kriminali, u g]alhekk il-]sara li g]amel il-konvenut kienet ]sara ikka[unata b'reat; il-preskrizzjoni ta]t l-art. 2153 tal-Kodi`i ~ivili, g]alhekk, ma tg]oddx g]all-ka\, u l-e``ezzjoni hija mi`]uda.

Dwar il-likwidazzjoni tad-danni xehdu *b'affidavit* i\-\ew[atturi[3] u qalu li l-]sara kienet ta']ames mija u sitta u erbg]in lira (Lm546). L-attur, i\da, waqt il-kontro-e\ami stqarr li hu ma jaf xejn dwar dan[4]; il-qorti, g]alhekk ma tifhimx kif l-attur

---

[3] *Foll.* 27 *et seqq.*

[4] Ara x-xiehda ta' l-attur waqt is-seduta ta' l-24 ta' Marzu 1998, *foll.* 95 *et seq.*

seta' jwettaq bil-[urament dak li hemm fl-*affidavit* tieg]u meta wara stqarr li ma jaf xejn.

L-attri`i xehdet illi l-valur ta' ]ames mija u sitta u erbg]in lira (Lm546) huwa ta' aktar minn kemm kienu jiswew il-]weje[ miksura meta kissirhom il-konvenut g]ax, bejn dak in-nhar tat-28 ta' Lulju 1991 u meta sar l-*affidavit* fit-23 t'April 1996, il-prezzijiet g]olew[5]. Mix-xiehda ta' l-attri`i il-qorti tifhem li l-]sara tassew kienet ta' erba' mitt lira (Lm400)[6]. Tassew li ftit wara l-in`ident l-attri`i kienet semmiet `ifra ta' mitejn lira (Lm200) biss, i\da jidher li dik i`-`ifra waslet g]aliha *su due piedi*, bla ma qieset sew x'kien hemm u x'ma kienx hemm. Ri`evuti ma hemmx, i\da ma hux ra[unevoli li tistenna ri`evuti f'`irkostanzi b]al dawn.

Il-qorti g]alhekk, wara li ti`]ad l-e``ezzjoni ta' preskrizzjoni u ti`]ad ukoll l-e``ezzjonijiet l-o]ra tal-konvenut, tikkundanna lill-konvenut i]allas lill-atturi b]ala danni s-somma ta' erba' mitt lira ta' Malta (Lm400), bl-img]ax minn dak in-nhar li saret sej]a b'att [udizzjarju u flimkien ma' l-ispejje\ [udizzjarji.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Connie Micallef
Dep. Re[.

---

5 Ara x-xiehda ta' l-attri`i waqt is-seduta ta' l-24 ta' Marzu 1998, *foll.* 102 *et seq.*

6 *Fol.* 103.